

Tanúgondozás körében gyakran ismétlődő kérdések Polgári ügyszakban

Tanúként idézett a bíróság köteles vagyok megjelenni?

Igen, akit a bíróság tárgyalásra tanúként megidéz köteles a tárgyaláson megjelenni, a bizonyításban közreműködni.

Mit vigyek magammal a tárgyalásra?

Mindenképpen hozza magával a személyazonosító igazolványát lakcímkártyáját. Célszerű magával hoznia az idézést is, valamint a rendelkezésére álló a perrel kapcsolatos okiratokat.

Nem tudom mivel kapcsolatban idéztek, kaphatok-e tájékoztatást a tanúgondozótól?

Nem, a tanúgondozó az ügy irataiba nem tekinthet bele, folyamatban levő ügyről tájékoztatást nem adhat, kizárólag a tanú jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatban tud segítséget nyújtani.

Nem tudok megjelenni a tárgyaláson mit kell tennem?

Amennyiben a tárgyaláson a bíróság által meghatározott időben megjelenni nem tud, ezt a tényt haladéktalanul be kell jelentenie a bíróság számára, ez lehetséges a tanúgondozón keresztül telefonon, vagy személyesen ügyfélfogadási időben, illetve írásban az adott bíróságnak címezve ügyszámra hivatkozva. A bejelentés önmagában nem elegendő, a tanúnak a tárgyalásról való távolmaradását alapos okkal igazolnia kell, melyet írásban ügyszámra való hivatkozással be kell benyújtania.

Hogyan tudom a távolmaradásomat igazolni?

Betegség esetén orvosi igazolással. Munkavégzés miatti külföldön tartózkodás esetén, munkaszerződéssel, munkáltatói igazolással, nyaralás esetén repülőjegy vagy szállás visszaigazolás másolatával. Hivatalos ügyben való távollét esetén a munkáltató igazolásával, tanfolyamon, konferencián részvétel esetén meghívó vagy tematika csatolásával stb.

A bíróság által megjelölt időpontban más bíróság is, vagy más ügyben is idéztek mit kell tennem?

Az idézések tényét minden esetben az idézés másolatával be kell jelenteni a bíróság számára, a tanú azon bíróság előtt köteles megjelenni amely Őt hamarabb idézte.

A bíróság tanúként idézett, de az idézőt későn vettem át, mit csináljak?

Az idéző átvételét követően ezt haladéktalanul jelezze a bíróság számára személyesen, telefonon vagy írásban.

Az átvétel időpontját a bíróság a tértivevény alapján tudja megállapítani, azonban mindenképpen szükséges a bíróság értesítése, ha az idéző végzést későn, a tárgyalás időpontja után, vagy közvetlenül előtte vette át, ami miatt az idő rövidegére tekintettel megjelenni a tárgyaláson nem tud. Ilyenkor számítani kell rá, hogy a következő tárgyalási napra ismét megidézi a bíróság.

A munkáltatóm nem akar elengedni a tárgyalásra, mit tehetek?

A tanú a bíróság előtt köteles megjelenni a Munka törvénykönyvről szóló törvény szerint a munkavállaló mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól bíróság vagy hatóság felhívására, vagy az eljárásban való személyes részvételhez szükséges időtartamra, a bíróság kérelemre igazolást ad a tárgyalás időpontjában a bíróságon való megjelenésről.

Milyen jogaim vannak tanúként?

Tanúként joga van a vallomását összefüggően előadni, anyanyelvét, regionális vagy nemzetiségi nyelvét használni. Hallássérült vagy siketvak személy jogosult jelnyelvet vagy más speciális kommunikációs rendszert használni. A hallássérült vagy beszéd fogyatékos személy kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot. Szembesítés során joga van kérdések feltenni, meghatározott esetekben joga van a tanúvallomást megtagadni. Joga van a megjelenésével felmerült költségek bíróság általi megtérítéséhez.

Milyen kötelezettségeim vannak tanúként?

Akit a bíróság tanúként megidéz köteles megjelenni és – bizonyos kivételektől eltekintve – vallomást tenni, köteles az eljárásban közreműködni, csak az igazat szabad mondania, lényeges körülményt nem szabad elhallgatnia, mert a hamis tanúzást a törvény bünteti.

Mely esetekben tagadhatom meg a vallomástételt polgári ügyekben?

Akit a bíróság tanúként megidéz mindenképpen köteles megjelenni, az ügyben eljáró bíró a tanút meghallgatása előtt tájékoztatja, hogy milyen esetekben van helye az adott ügyben a vallomás megtagadásának.

Kérhetem, hogy a lakóhelyem szerinti illetékes bíróságon tehessek tanúvallomást?

Ha a bizonyításfelvétele a tárgyaláson jelentős nehézséggel vagy aránytalanul nagy költségtöbblettel járna a bizonyításfelvétel történhet megkeresett bíróság útján is. A bíróság azt a járásbíróságot keresi meg, amelynek területén a meghallgatandó személy lakik, illetve, amelynek területén a bizonyítás a legcélszerűbben foganatosítható.

Amennyiben a tanú írásban úgyszámra történő hivatkozással kéri a bíróságtól, hogy a lakóhelye szerint illetékes bíróságon hallgassák ki és ezt megfelelő, igazolt indokkal alátámasztja, az eljárást lefolytató bíróság mérlegelési jogkörében eljárva dönt a kérelemről.

Milyen költségek megtérítésére tarthatok igényt ?

Az irányadó (14/2008. (V.27.) IRM rendelet) alapján a tanú jogosult, útiköltségre, valamint bizonyos esetekben ellátási költségekre, szállás költsége, a munkából kiesett időre költségtérítésre.

Mi számít útiköltségnek?

A tanú lakóhelyéről a meghallgatás helyére való utazással és visszautazással ténylegesen felmerült és igazolt költség. A tanú helyközi buszjárat igénybevétele esetén menettérti jegy árát, vasúti szolgáltatások esetén a másodosztályú menettérti jegy árát, helyi tömegközlekedési eszköz esetén a menetjegy árának megtérítését kérheti, ehhez a menetjegyet be kell mutatni a tárgyaláson. Amennyiben gépjárművet vesz igénybe a tanú külön jogszabályban meghatározottak szerint a gépjármű hengerűrtartalma alapján meghatározott átlagfogyasztásának, a NAV által közzétett hivatalos üzemanyagárnak és a tanú lakóhelye és a meghallgatás helye közötti legrövidebb oda-vissza útra megállapított km távolság szorzata szerint meghatározott összeget, valamint a parkolási díjat téríti meg a bíróság. Autópálya díjat a bíróság nem térít. Ha a tanú gépjármű igénybevételevel érkezik az útiköltségének megtérítéséhez, be kell mutatni a tárgyaláson a gépjármű forgalmi engedélyét, valamint lakcímkártyáját.

Légi jármű használata esetén megtéríti a bíróság az úti költségeim?

Amennyiben légi jármű igénybevétele szándékozik a tárgyalásra utazni, azt megelőzően kérjük vegye fel a kapcsolatot az illetékes tanúgondozóval.

Mely esetekben kérhetek ellátási költséget?

A tanú részére ellátási költséget kell fizetni ha:

- szállásköltség megtérítésére jogosult vagy
- lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a meghallgatás helyére való utazás és visszautazás, valamint a meghallgatás együttes időtartama egy napon belül a 6 órát meghaladja.

Az egy napra eső ellátási költség a mindenkori nyugdíjminimum 3 százaléka.

Mely esetben kérhetem szállásköltségem megtérítését ?

Szállás költség megtérítését a tanú akkor kérheti, ha a meghallgatása olyan időpontban kezdődik, amikor a meghallgatás napján az odautazásra az éjszakai órákban (23 óra és 5 óra között) kerülne sor. Szállásköltségként a bíróság a számla szerinti összeget, de legfeljebb a mindenkori nyugdíjminimum egynegyedével megegyező összeget térít meg éjszakánként, szállásköltségként nem vehető figyelem a szálláshoz kapcsolódó egyéb szolgáltatás, ellátás. A felmerült szállásköltséget számla bemutatásával kell igazolni.

Mely esetekben jár költségtérítés a munkából kiesett időre?

A tanú abban az esetben igényelhet a meghallgatás miatt a munkából kiesett időre költségtérítést, ha ezen időre **távolléti díjra nem jogosult**. Költségtérítésként a munkából kiesett időre - ideértve az utazással eltöltött időt is - óránként a mindenkori nyugdíjminimum 1,5 százalékaival megegyező összegű költségtérítés illeti meg. A munkából kiesett időre járó költségtérítéshez a munkavégzésre irányuló jogviszonyról szóló okirat (például munkaszerződés) bemutatása szükséges; a tanúnak továbbá nyilatkoznia kell arról, hogy a munkából kiesett időre távolléti díjat nem kap.

Jár-e költségtérítés a kiskorú kísérőjének, vagy az állapotánál fogva önállóan megjelenni nem képes tanút kísérő személy részére?

Igen a fenti költségtérítésekre, a fent meghatározott esetekben a tanút kísérő egy személy is jogosult. Amennyiben a tanú önálló megjelenésre képtelen állapotát illetően kétség merül fel, a tanú ezen állapotáról a költségtérítés összegét megállapító bíróság kérelmére orvosi igazolást köteles bemutatni.

Mikor jelenthetem be a költségigényemet?

A tanú költségigényét a tárgyaláson tudja bejelenteni.

Nem szeretném, hogy személyes adataim nyilvánosságra kerüljenek, mit tehetek?

A tárgyaláson a tanúnak lehetősége van arra, hogy személyi adatainak zártan történő kezelést kérje, ez esetben adatai csak a bíróság, a jegyzőkönyvvezető (illetve a leíró és az ügyész) jogosult megismerni.

Ha bíróság tanúként idézett, de önhibámból nem jelenek meg a tárgyaláson és távolmaradásom sem mentem ki, alkalmazható-e kényszerintézkedés velem szemben?

A bíróságnak ilyen esetekben lehetősége van kényszerintézkedés alkalmazására pl.: okozott költségek megtérítése, pénzbírság, vagy rendőrséggel történő elővezetés.

A pénzbírság legmagasabb összege egymillió forint, a kiskorúval szemben kiszabható pénzbírság legmagasabb összege pedig háromszázezer forint azzal, hogy a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorúval szemben pénzbírság kiszabásának nincs helye. A kiszabott pénzbírság nem haladhatja meg a pertárgy értékét. Ha azonban a pertárgyérték az ötvézezer forintot nem haladja meg, a kiszabható pénzbírság legmagasabb összege százezer forint.

Elővezetés fogamatosságával felmerült költségek a kötelezettségét elmulasztó tanút terhelik.

Milyen ruhában menjek a tárgyalásra?

Hivatalos helyen való megjelenésre alkalmas ruhában, semmiképpen sem szabadidő ruhában, strandpapucsban.

Rokonokat idézték a tárgyalásra aki időközben elhunyt, mit tehetek?

Ilyen esetben is mindenképpen szükséges a bíróság mihamarabbi értesítése, amennyiben rendelkezésre áll halotti anyakönyvi kivonat, annak másolatát is el kell juttatni a bíróság számára, ügyszámra való hivatkozással.

Írásban szeretnék kérelmet benyújtani a bírósághoz mit írjak bele, hogyan juttathatom el a bíróság részére?

A bíróság részre benyújtott írásbeli beadványon – amennyiben rendelkezésre áll – szükséges feltüntetni az idéző végzésen szereplő ügyszámot, a perben érintett feleket. A beadványban össze kell foglalni a bírósághoz intézett kérelmet, esetleg mellékelni kell a kérelmet alátámasztó okiratokat, azok másolatát. A kérelmet az eljáró bíróságnak kell címezni és postai úton, személyesen a lajstromirodán, vagy ügyfélfogadási időn kívül gyűjtőládába helyezéssel lehet a bíróság számára eljuttatni.